

Sygn. akt I C 1070/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 maja 2017 r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSO Eliza Nowicka - Skowrońska

Protokolant Jakub Flaga

po rozpoznaniu w dniu 25 maja 2017 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa B. J.

przeciwko Bankowi (...) Spółce Akcyjnej w W.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

I. oddała powództwo;

II. ustala, że powódka B. J. ponosi koszty procesu w całości, natomiast szczegółowe wyliczenie tych kosztów pozostawia referendarzowi sądowemu.

SSO Eliza Nowicka - Skowrońska

Sygn. akt I C 1070/16

UZASADNIENIE

Powódka B. J. w pozwie złożonym w dniu 15 stycznia 2016r. wniosła o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci prawomocnego nakazu zapłaty z dnia 10 lutego 2014r., wydanego w postępowaniu nakazowym z weksla przez Sąd Okręgowy w Warszawie w sprawie o sygn. akt XXV Nc 501/13 i opatrzonego klauzulą wykonalności przez Sąd Okręgowy w Warszawie postanowieniem z dnia 19 sierpnia 2015r. oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego (pозew – k. 10 – 15, pismo procesowe stanowiące uzupełnienie braków formalnych pozwu – k. 47 – 49).

W uzasadnieniu powódka domagała się uwzględnienia powództwa, a jako jego podstawę wskazywała na treść art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c., podając, że okolicznością nieujawnioną w toku postępowania nakazowego był fakt, że nie dokonała w rzeczywistości poręczenia kolejnych kredytów zaciąganych m.in. przez jej męża Z. J. (1), nie złożyła podpisu na aneksie numer (...) ((...)) do umowy kredytu, nie przedłożono jej również kolejnych deklaracji wekslowych do podpisania.

Pozwany Bank (...) S.A. w odpowiedzi na pozew, wniósł o oddalenie powództwa w całości jako bezzasadnego i zasądzenie od powódki na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego (odpowiedź na pozew – k. 132).

W uzasadnieniu pozwany podniósł, iż niedopuszczalne jest domaganie się pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności w postaci orzeczenia sądowego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności w postaci prawomocnego nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu nakazowym z weksla w trybie art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu nakazowym z dnia 10 lutego 2014 roku, wydanym w sprawie o sygn. akt XXV Nc 501/13 Sąd Okręgowy w Warszawie nakazał L. G., B. J., R. S., Z. J. (1) i A. S. (1) zapłacić solidarnie na rzecz Banku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. kwotę w wysokości 1.322.397,01 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 15 grudnia 2012r. do dnia zapłaty oraz kwotę 23.747 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (nakaz zapłaty – k. 86 w aktach XXV C 827/15, d. XXV Nc 501/13, dołączonych do przedmiotowej sprawy).

Pozwani B. J. i Z. J. (1) w dniu 20 marca 2014r. wnieśli do Sądu Okręgowego w Warszawie zarzuty od nakazu zapłaty z dnia 10 lutego 2014r. (k. 115 i k. 127 akt XXV C 827/15).

Postanowieniem z dnia 1 października 2015r. Sąd Okręgowy w Warszawie odrzucił zarzuty pozwanych B. J. i Z. J. (1) (k. 242 akt XXV C 827/15). Wobec niewniesienia zażalenia na przedmiotowe postanowienie, nakaz zapłaty z dnia 10 lutego 2014r. uprawomocnił się wobec pozwanych B. J. i Z. J. (1).

Niniejszy nakaz został opatrzony klauzulą wykonalności, nadaną w dniu 19 sierpnia 2015 r. przez Sąd Okręgowy w Warszawie (k. 315 – kopia tytułu wykonawczego w aktach sprawy XXV 827/15 dołączonych do niniejszej sprawy) i jako taki stanowi tytuł wykonawczy.

Tytuł wykonawczy w postaci nakazu zapłaty z dnia 10 lutego 2014 roku, opatrzony w klauzulę wykonalności, stanowił podstawę do prowadzenia egzekucji przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy Pragi-Północ R. D. w sprawie Km 1711/15 (wniosek o egzekucję z dnia 22 grudnia 2015r. w aktach sprawy egzekucyjnej sygn. akt Km 1711/15 prowadzonej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy Pragi Północ w Warszawie R. D., a dołączonej do akt sprawy).

Strony nie kwestionowały tych faktów, toteż Sąd, uznał je za przyznane w myśl brzmienia art. 230 k.p.c.

Stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów złożonych przez strony do akt sprawy, załączonych akt Sądu Okręgowego w Warszawie o sygn. XXV 827/15 (d. XXV 501/13), a także akt komorniczych sygn. Km 1711/15.

Prawdziwość powyższych dokumentów, fakt ich sporządzenia nie budziły wątpliwości i korespondowały ze sobą, stąd też zostały uznane przez Sąd za wiarygodne, zresztą żadna ze stron nie zakwestionowała ich autentyczności i prawdziwości.

Sąd oddalił wnioski powódki o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka Z. J. (1) oraz z dowodu w postaci wyroku Sądu Okręgowego Warszawa Praga zapadłego w sprawie I C 1476/13 z dnia 3.12.2014 r. oraz wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 20.11.2015 r. w sprawie I ACa 360/15, z zarzutów od nakazu zapłaty złożonych przez powódkę w sprawie XXV Nc 501/13 oraz z dokumentów wskazanych przez pełnomocnika powódki znajdujących się w akta komorniczych KM 1711/15 komornika sądowego R. D., uznając, że okoliczności na jakie zostały powołane nie miały żadnego znaczenia w niniejszej sprawie.

Fakt, iż w sprawie I C 1476/13 toczącej się przed Sądem Okręgowym Warszawa Praga w Warszawie zapadł wyrok, w którym Sąd oddalił powództwo Banku (...) SA w W. o zapłatę kwoty 135.71,46 zł wynikającej z umowy kredytowej (...) nr (...) z dnia 28 maja 2010r., zawartej z Przedsiębiorstwem (...) Sp. J. z siedzibą w W., a poręczonej przez powódkę, nie miał zupełnie żadnego znaczenia dla sporu toczącego się przed tutejszym Sądem. Sprawa tamta dotyczyła innych zobowiązań powódki, zaś rozstrzygnięcie opierało się na zupełnie odrębnym, niezależnym od niniejszej sprawy stanie faktycznym. Treść orzeczenia wydanego w sprawie I C 1476/13 nie miała żadnego znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Także dokumenty wskazane w aktach komorniczych w żaden sposób nie wnosiły nic do przedmiotowej sprawy, ich istnienie nie miało prawnego znaczenia dla rozstrzygnięcia przedmiotowego sporu. Ponadto okoliczności faktyczne, na jakie miałby zeznawać świadek Z. J. (1), a wskazane przez stronę powodową w tezie dowodowej dla tego świadka, dotyczyły okoliczności stanowiących podstawę rozstrzygnięcia w sprawie zakończonej prawomocnym orzeczeniem Sądu Okręgowego w Warszawie w sprawie XXV Nc 501/13 i nie mogły już stanowić po

raz kolejny przedmiotu rozważań Sądu w niniejszym postępowaniu, o czym w dalszej części tego uzasadnienia. Z tego powodu, jako zbędne i jedynie zmierzające do przedłużenia postępowania, zostały przez Sąd oddalone.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego nie zasługiwało na uwzględnienie i jako bezzasadne podlegało oddaleniu.

Powszechnie uznaje się, iż powództwa przeciwegzekucyjne są samoistnymi środkami obrony merytorycznej przeciwko przeprowadzeniu egzekucji sprzecznej z prawem. Wytaczając powództwo opozycyjne dłużnik może w drodze procesu żądać pozbawienia tytułu wykonawczego w całości lub w części lub żądać jego ograniczenia w wypadkach określonych w art. 840 k.p.c.

W postępowaniu spowodowanym wniesieniem powództwa przeciwegzekucyjnego, sąd ocenia czy nastąpiło zdarzenie wywołujące skutki materialnoprawne, ponieważ ze zdarzeniami (jako ich skutki) prawo materialne łączy powstanie (lub wygaśnięcie) zobowiązań.

Podnoszony przez powódkę przepis art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. nie może znaleźć zastosowania w przedmiotowej sprawie i stanowić podstawy rozstrzygnięcia.

Zgodnie z treścią powołanego przepisu, dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście. (art. 840 § 1 pkt. 1 kpc). Jak wynika z literalnego brzmienia tego przepisu dotyczy on tytułów egzekucyjnych niebędących orzeczeniami sądu, tj. np. bankowe klauzule egzekucyjne.

Należy przyznać rację pozwanemu cytującemu stanowisko doktryny, iż „istotą powództwa przeciwegzekucyjnego jest wykazanie, że sam tytuł wykonawczy nie odpowiada istotnemu i rzeczywistemu stanowi rzeczy. Powództwo o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności jednak nie prowadzi do ponownego merytorycznego rozpoznania sprawy zakończonej prawomocnym lub natychmiast wykonalnym orzeczeniem sądowym, ma ono na celu pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego, a nie podważenie treści orzeczenia sądowego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności. Zasadność roszczenia stwierdzonego orzeczeniem sądowym może być rozpatrywana tylko na podstawie zdarzeń, które nastąpiły po wydaniu orzeczenia sądowego, nie może więc być oparte na zarzutach poprzedzających wydanie tytułu egzekucyjnego” (porównaj Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Część trzecia. Postępowanie egzekucyjne Warszawa 2007 H. Pietrzykowski, T. Ereciński Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis wyd. II, s. 632).

Podzielić należało również stanowisko pozwanego, iż powódka wnosząc o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci prawomocnego wobec niej nakazu zapłaty z dnia 10 lutego 2014r. nie powoływała się na wystąpienie żadnej z przesłanek określonych w art. 840 – 843 kpc.

W pierwszym rzędzie należało wyjaśnić powódce, że norma art. 840 § 1 pkt 1 kpc nie nasuwa żadnych wątpliwości interpretacyjnych co do tego, że jej treścią objęte są stany faktyczne, w których powództwo przeciwegzekucyjne dotyczy tytułu wykonawczego w postaci prawomocnego orzeczenia sądu zaopatrzonego w klauzulę wykonalności, a jego zwalczanie nie jest dopuszczalne poprzez odwołanie się do faktów i dowodów, istniejących przed powstaniem tego tytułu i zmierzających w istocie rzeczy do podważenia orzeczenia objętego tym tytułem. Jakkolwiek bowiem podstawą powództwa opozycyjnego może być kwestionowanie istnienia tytułu egzekucyjnego, tym niemniej konieczne jest wyraźne rozróżnienie pomiędzy tytułami egzekucyjnymi będącymi orzeczeniami sądowymi i innymi tytułami egzekucyjnymi. To rozróżnienie wiąże się ze skutkami prawomocności materialnej orzeczeń sądowych. Z mocy art. 365 § 1 kpc prawomocne orzeczenia sądowe wiążą nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz także inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach przewidzianych w ustawie także inne osoby. Kwestionowanie treści takiego orzeczenia w ramach postępowania przeciwegzekucyjnego jest zatem

niedopuszczalne (porównaj m.in. Wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 20 kwietnia 2016r., sygn.. akt I ACa 27/16, opubl: www.orzeczenia.ms.gov.pl).

. Odmienna sytuacja zachodzi jedynie w przypadku tytułów niemających cech orzeczenia sądowego, takich jak: akty notarialne, bankowe tytuły egzekucyjne oraz ugody, gdzie można kwestionować istnienie obowiązku stwierdzonego tego rodzaju tytułami egzekucyjnymi za pomocą zarzutów dotyczących np. nieważności weksla.

Zgodnie z aktualnie obowiązującym przepisem art. 840 § 1 pkt. 2 k.p.c., dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego w całości lub w części albo ograniczenia, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie. Przy czym przy orzekaniu na podstawie art. 840 § 1 pkt. 2 k.p.c., gdy tytułem egzekucyjnym jest orzeczenie sądu –uwzględnia się tylko zdarzenia, które nastąpiły po wydaniu tego tytułu.

Tym samym przedmiotem rozpoznania w sprawie wszczętej powództwem opozycyjnym nie mogą być zdarzenia istniejące przed powstaniem tytułu egzekucyjnego. Tytuł ten korzysta z powagi rzeczy osądzonej. W przeciwnym razie prowadziłoby to do zakwestionowania prawomocnego orzeczenia, co jest niedopuszczalne na podstawie art. 366 k.p.c.

Zatem Sąd rozpoznający powództwo opozycyjne powódki B. J. był bezwzględnie związany prawomocnym nakazem zapłaty, jaki został wydany przeciwko niej w sprawie XXV Nc 501/13 przez Sąd Okręgowy w Warszawie między pozwanym jako wierzycielem, a powódką jako dłużnikiem co do ustalonego w sentencji obowiązku świadczenia. Wprawdzie powódka wskazała, że zarzuty jakie zgłosiła w tym postępowaniu, nie były przedmiotem rozpoznania przez sąd w trakcie wyrokowania w tamtej sprawie. Jednakże jest wykluczone nie tylko ponowne podnoszenie tych samych zarzutów lecz także takich, które strona mogła podnieść w procesie, w którym powstał tytuł wykonawczy – przy zachowaniu należytej staranności (wyrok SA w Łodzi I ACa 1168/12, Opublik. www.orzeczenia.ms.gov.pl).

Niedopuszczalne jest również oparcie powództwa dłużnika o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności wyłącznie na art. 5 k.c., który swoją dyspozycją ustanawia zakaz korzystania w określonych granicach z praw podmiotowych lecz sam nie jest źródłem takich praw, co oznacza w konsekwencji, że nie może on stanowić samodzielnej podstawy powództwa. Podstawę taką stanowią inne przepisy prawne. W przypadku powództwa opozycyjnego podstawa taką jest art. 840 § 1 pkt. 1 bądź 2 k.p.c. Musiałaby zatem zachodzić sytuacja, w której po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie nie może być aktualnie egzekwowane (wyrok SA w Gdańsku I ACa 47/13 z 28.03.2013r., opublik. www.orzeczenia.ms.gov.pl).

Wobec powyższego, w ocenie Sądu wniesione przez powódkę B. J. powództwo przeciwegzekucyjne podlegało oddaleniu, gdyż nie zostało oparte na przesłankach wskazanych w treści art. 840 § 1 kpc. Powództwo opozycyjne oparte na omawianej podstawie jest dopuszczalne, o ile nie występują przeszkody w postaci niedopuszczalności drogi sądowej, powagi rzeczy osądzonej lub zawisłości sporu. Dłużnik nie może w drodze tego powództwa zmierzać do wzruszenia prawomocnego rozstrzygnięcia sądu stanowiącego tytuł egzekucyjny (m.in. wyrok SN z dnia 12 grudnia 1972 r., II PR 372/72, OSP 1973, z. 11, poz. 222), ale może przeczyć treści innych tytułów egzekucyjnych, których nie chroni prawomocność materialna (res iudicata) czy zawisłość sporu (lis pendens), m.in.: ugody sądowej, ugody zawartej przed sądem polubownym, aktu notarialnego, bankowego tytułu egzekucyjnego (postanowienie SN z dnia 27 listopada 2003 r., III CZP 78/03, Prok. i Pr.-wkl. 2004, nr 6, poz. 36).

W omawianej sprawie bez wątplenia należy przyjąć, że nakaz zapłaty jest prawomocnym rozstrzygnięciem sądu stanowiącym tytuł egzekucyjny. W doręczonych Sądowi pismach procesowych powódka nie wykazała przesłanek przeczących zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności. W szczególności wnoszone przez powódkę wnioski dowodowe nie mogły wykazać zaistnienia żadnych okoliczności, które mogły stanowić podstawę żądania, gdyż związane były one z innym stosunkiem prawnym.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. i art. 108 § 1 k.p.c., orzekając o zasadzie poniesienia przez strony kosztów, pozostawiając szczegółowe ich wyliczenie referendarzowi sądowemu.

Zgodnie z treścią art. 98 § 1 kpc strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Z uwagi na oddalenie powództwa w całości, powódka jest stroną przerywającą i to ją obciążają koszty procesu w całości, przy czym szczegółowe ich wyliczenie na mocy art. 108 kpc Sąd pozostawił referendarzowi sądowemu.

Wobec powyższego, Sąd orzekł jak w sentencji.